

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΑΜΑΖΟΝΙΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΟΥ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

Η εξόρυξη υδροκάρβουνων από τα δάση του Αμαζονίου του Περού έχει επταπλασιαστεί σε σχέση με το 2003, με αποτελέσματα καταστροφικά για τους κατοίκους των περιοχών και το περιβάλλον του μεγαλύτερου οικοσυστήματος του πλανήτη, της ζούγκλας

του Αμαζονίου.

Στο όνομα του κέρδους και της «ανάπτυξης της χώρας» η κυβέρνηση του Περού αδειοδοτεί εταιρίες για την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, προβαίνοντας μάλιστα σε σκληρή καταστολή όσων κοινωνικών δυνάμεων αντιτίθενται στα σχέδιά της.

Η περιοχή του οικοσυστήματος του Αμαζονίου που βρίσκεται στο Περού, υπολείπεται μόνο της αντίστοιχης έκτασης της Βραζιλίας και αποτελεί από μόνη της ένα από τα σημαντικότερα συστήματα βιοποικιλότητας του πλανήτη.

Επιπλέον πολλές κοινότητες ιθαγενών ζουν στην περιοχή επί χιλιάδες χρόνια προστατεύοντας τα οικοσυστήματα της περιοχής και ζώντας παράλληλα από αυτά.

Η έκρηξη των δραστηριοτήτων των εταιριών πετρελαίου και φυσικού αερίου σε μία τεράστια έκταση που καλύπτει το σύνολο σχεδόν του βορειοανατολικού Περού έχει προκαλέσει τις ανησυχίες της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας, αλλά και οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων από ολόκληρο τον κόσμο.

Σύμφωνα με τον Αμερικανό Ματ Φάινερ, επικεφαλή της έρευνας "A second hydrocarbon boom threatens the Peruvian Amazon: trends, projections, and policy Implications" η οποία αναλύει τις μελλοντικές επιπτώσεις της εκμετάλλευσης αυτών των κοιτασμάτων, το 48,6% των περιοχών του Αμαζονίου που βρίσκονται στην επικράτεια του Περού καλύπτεται από

εγκαταστάσεις εξόρυξης-εκμετάλλευσης πετρελαίου και φυσικού αερίου. Το 2003 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν μόλις 7,1%[1].

Η συντηρητική κυβέρνηση του Άλαν Γκαρσία πάντως δεν φαίνεται διατεθειμένη να υποχωρήσει στα σχέδια εκμετάλλευσης, έστω και αν το περιβαλλοντικό και κοινωνικό τίμημα είναι τεράστιο για τους κατοίκους των περιοχών.

Περισσότερα από τα μισά εδάφη στα οποία ήδη γίνεται ή πρόκειται να γίνει εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου βρίσκονται σε περιοχές όπου ζουν ιθαγενικές κοινότητες.

Οι ιθαγενείς των περιοχών αυτών που βλέπουν την γη τους να καταστρέφεται μέσω αυτών των δραστηριοτήτων, αντέδρασαν έντονα με αποκορύφωμα τα γεγονότα του Ιουνίου του 2009 όταν κυβερνητικές δυνάμεις εισέβαλλαν στην επαρχία Bagua σκοτώνοντας τουλάχιστον 50 ιθαγενείς.

Η κυβέρνηση όχι μόνο αρνήθηκε τις δολοφονίες αλλά κατηγόρησε τους ιθαγενείς πληθυσμούς (κυρίως των φυλών Awajum και Wampis οι οποίοι κατοικούν στις επίμαχες περιοχές) ως «πολίτες δεύτερης κατηγορίας» οι οποίοι «αντιτίθενται» στην προσπάθεια ανάπτυξης της χώρας. Επιπλέον η επίσημη κυβερνητική αναφορά για τα γεγονότα του περασμένου καλοκαιριού που δημοσιεύτηκε τον Ιανουάριο ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων ενώ χαρακτηριστικό είναι ότι ένας εκ των υπευθύνων για τη σύνταξή της δεν την υπέγραψε, εξαιτίας της μεροληπτικής στάσης με την οποία παρουσιάζονται τα γεγονότα. Ο διευθυντής της οργάνωσης Survival International Στίφεν Κόρι ανέφερε σχετικά ότι το αποτέλεσμα της έρευνας *«προσβάλλει τη νοημοσύνη κάποιων εκ των μελών της επιτροπής»* η οποία συστάθηκε για τη σύνταξή της[2].

Εν μέσω αντίδρασης ακόμα και μελών της κυβέρνησης όμως, η κυβέρνηση συνεχίζει τα προγράμματα εκμετάλλευσης των νέων κοιτασμάτων πετρελαίου που έχουν βρεθεί στην περιοχή, προς όφελος των εταιριών PetroPeru, Pluspetrol και άλλων, όπως του γαλλικού γίγαντα Total ο οποίος έλαβε πρόσφατα άδεια να

ξεκινήσει έρευνες σχετικά με την ποσότητα των κοιτασμάτων ώστε να προχωρήσει στην αξιοποίησή τους.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις το ποσοστό των περιοχών της ζούγκλας του Περού στο οποίο θα δραστηριοποιούνται οι εταιρίες θα ξεπεράσει σύντομα το 72%. 180 νέες εγκαταστάσεις αναμένεται να κατασκευαστούν τα επόμενα χρόνια στην περιοχή[3].

Χαρακτηριστικό της αδιαφορίας της κυβέρνησης για το περιβαλλοντικό και κοινωνικό κόστος είναι το γεγονός ότι:

-το 17,1% της περιοχής στην οποία λαμβάνουν ήδη χώρα διαδικασίες εξόρυξης βρίσκεται εντός προστατευόμενων περιοχών, ενώ

-το 60% της ίδιας περιοχής ανήκει σε περιοχές προστασίας και διατήρησης ιθαγενικών κοινοτήτων[4] (που με νόμο έχει αναγνωρίσει η ίδια η κυβέρνηση).

Η εκμετάλλευση των κοιτασμάτων αυτών, με τα οποία η κυβέρνηση του Περού φιλοδοξεί να αυξήσει την ενεργειακή της αυτονομία και φυσικά τα κέρδη της, συνεπάγεται καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος μίας περιοχής εξαιρετικά ζωτικής για ολόκληρο τον πλανήτη (Αμαζόνιος), όσο και την καταστροφή των ιθαγενικών κοινοτήτων που ζουν σε αρμονία με τη φύση εδώ και χιλιάδες χρόνια.

Όπως όλα δείχνουν όμως, η περιοχή του Αμαζονίου στο Περού με την κυβέρνηση της χώρας να υπογράφει από το 2005 έως σήμερα περισσότερα από 10 συμβόλαια το χρόνο με εταιρίες για εκμετάλλευση των κοιτασμάτων θα **«γνωρίσει μια δεύτερη μεγάλη έκρηξη στον εξόρυξη υδροκάρβουνων»**, μετά την πρώτη της δεκαετίας του '70[5].

Σαν ειρωνεία πάντως μοιάζει το γεγονός, ότι το Περού συνορεύει με το Εκουαδόρ το οποίο εδώ και δεκαετίες έχει ήδη βιώσει την κοινωνική και περιβαλλοντική καταστροφή της ανεξέλεγκτης δράσης εταιριών πετρελαίου στα εδάφη του[6], **αλλά και τη Βραζιλία στην οποία η αλόγιστη καταστροφή του οικοσυστήματος του Αμαζονίου εκτός από τις μη αναστρέψιμες συνέπειες δεν αποφέρει τελικά και τα πολυπόθητα κέρδη[7]...**

[1] Hydrocarbon development threatens the Amazon, Zoraida Portillo, 10 Μαρτίου 2010, Environmental News Network, <http://www.enn.com>

[2] <http://www.ww4report.com/node/8149>

[3] <http://www.iop.org/EJ/abstract/1748-9326/5/1/014012/>

[4] Βλ. [3]

[5] Matt Finer, "A second hydrocarbon boom threatens the Peruvian Amazon: trends, projections, and policy Implications», IOPscience, 2010 Environ. Res. Lett. 5 014012

(<http://iopscience.iop.org/1748-9326/5/1/014012>)

[6] Τέξακο-Εκουαδόρ: Μια υπόθεση ενάντια στη λογική, Σόλων, 23 Οκτωβρίου 2009

[7] Αμαζόνιος: Περιβαλλοντική καταστροφή χωρίς τα αναμενόμενα κέρδη, Σόλων, 15 Ιουνίου 2009

Φωτό:wikipedia

Άρης Καπαράκης
Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων
aris@solon.org.gr

12 Μαρτίου 2010